

Tilsyn Voldbjerg 2018

to 27-09-2018 13:45

Rasmus Ejbye-Ernst

Resultat af faunaprøver ved dambrugene i 2018

Til 'Gitte Nielsen'; 'Julia Overton'

Hej

Så har vi fået resultaterne fra dette års faunaprøver op- og nedstrøms dambrugene i kommunen. Det er blevet en halvlang mail, så neden for er en kort opsummering med de væsentligste bemærkninger.

Kort opsummering:

Generelt ser det fint ud på vandløbsstrækningerne nedstrøms Aquapris anlæg i Ringkøbing-Skjern Kommune. De fleste steder er tilstanden uændret eller endda forbedret ift. tidligere år, hvilket er rigtig godt.

Det ser dog ikke godt ud nedstrøms Klaptoft (se gennemgangen neden for), hvor der er sket en betydelig forringelse i faunaklassen siden 2017. Det kan ikke udelukkes at denne ændring hænger sammen med dambrugets udfordringer med at overholde BI₅-kravet, og derfor bør dette fortsat være et opmærksomhedspunkt på Klaptoft. De seneste to egenkontroller viser dog at udledningerne er nedbragt ift. starten af året, så det tyder på, at det øgede fokus har hjulpet. Vi følger udviklingen.

Gennemgang af de enkelte dambrug

Kommunen indsamler hvert år prøver i åen opstrøms (OS) og nedstrøms (NS) dambrugene. Ud fra smådyrene i prøven bestemmes faunaklassen (DVFI) på stationen. Faunaklassen fastsættes fra 1-7, hvor 7 indikerer høj økologisk tilstand og 5 og 6 indikerer god økologisk tilstand. Minimumskravet er som udgangspunkt en faunaklasse 5.

Smådyrene i prøven inddeles i positive og negative diversitetsgrupper og faunaklassen beregnes ud fra antallet af såvel positive som negative diversitetsgrupper.

- Et højt antal negative diversitetsgrupper indikerer at åen er belastet med organisk materiale og omvendt.
- Et højt antal positive diversitetsgrupper indikerer rent, iltrigt vand med gode fysiske forhold.

Vadhoved Dambrug:

OS i Hover Å: Faunaklasse 7

NS i Hover Å: Faunaklasse 7

I 2018 er der fundet 1 negativ diversitetsgruppe nedstrøms dambruget mod 5 i 2017, hvor faunaklassen var 6. Ud fra 2018 prøven tyder det ikke på at Hover Å er belastet med organisk materiale i særlig grad nedstrøms Vadhoved Dambrug.

Antallet af positive diversitetsgrupper er stort set uændret ift. 2017 (11 i 2018 og 10 i 2017).

Der er desuden taget opstrømsprøver i Sabbæk og Odder bæk. De ser også fine ud.

Bratbjerg Dambrug:

OS: Faunaklasse 5

NS: Faunaklasse 7

Antallet af positive og negative diversitetsgrupper nedstrøms Bratbjerg er uændret ift. 2016, hvor kommunen sidst tog faunaprøver hhv. 12 positive og 1 negativ. Ud fra 2018 prøven tyder det altså ikke på at Hover Å er belastet med organisk materiale i særlig grad nedstrøms Bratbjerg.

Forskellen på op- og nedstrømsprøven skyldes formentlig begrænset fysisk variation på denne strækning. Det ses bl.a. ved at der er færre positive diversitetsgrupper i opstrømsprøven (8 positive).

Voldbjerg Mølle Dambrug:

OS: Faunaklasse 6

NS: Faunaklasse 7

I 2018 er der fundet 2 negative diversitetsgrupper nedstrøms dambruget, hvilket er uændret ift. 2017, hvor faunaklassen var 5. Ud fra 2018 prøven tyder det ikke på at Hover Å er belastet med organisk materiale i særlig grad nedstrøms Voldbjerg.

Antallet af positive diversitetsgrupper er stort set uændret ift. 2017 (12 i 2018 og 11 i 2017). Der er dog fundet nogle særlige rentvandsindikatorer, og derfor er faunaklassen højere end i 2017.

Klaptoft Dambrug:

OS Nymølle-Gammelmølle Bæk: Faunaklasse 4

OS Røgind Bæk: Faunaklasse 5

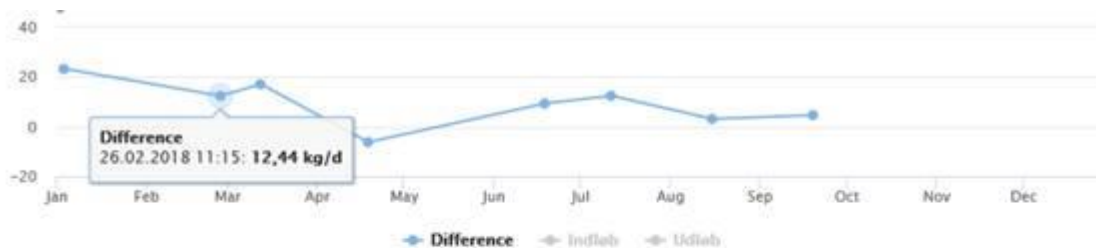
NS: Faunaklasse 3

I 2018 er der fundet 4 negative diversitetsgrupper NS dambruget, hvorimod antallet var 2 i 2017 (faunaklassen 5). Opstrømsprøverne tyder ikke på at bidraget af organisk materiale kommer fra opstrøms kilder. Det kan ikke udelukkes at dette hænger sammen med, at udledningerne af BI_5 fra Klaptoft Dambrug ikke har været overholdt i starten af året.

Antallet af positive diversitetsgrupper er også faldet betydeligt siden 2017 (5 i 2018 og 9 i 2017).

Det kan tyde på at udledningen af organisk materiale fra Klaptoft påvirker vandkvaliteten negativt nedstrøms i Venner Å.

Nedenfor ses dambrugets nettoudledninger af BI_5 fra 2018. Udledningerne har været forhøjede i starten af året. De seneste 2 egenkontroller viser dog, at udledningerne er kommet ned igen, og Lars har nævnt, at det er et fokusområde på Klaptoft Dambrug. Vi følger udviklingen.

BI5 modif. Biokemisk iltforbrug, modificeret 5 døgn

Tilstandskontrol (Bek. 130 af 08022012)

Bekendtgørelsen har til formål at indføre en resultatbaseret forvaltning, der har indbygget incitamentter for ferskvandsdambrugserhvervet til at anvende bedste tilgængelige teknik, og samtidig giver mulighed for produktionsudvidelse, uden at forureningen af vandmiljøet øges. Som grundlag for gennemførelse af tilstandskontrol deles den årlige tilladte maksimale udledning af henholdsvis ammonium kvælstof og BI5 med 365 og den tilladte vandafledning for at fastlægge de udledergrænseværdier, der skal overholdes.

Antal	8 prøver
Gennemsnit	9,53 kg/d
Spredning	9,08
Faktor	0,26
Kontrolstørrelse	11,87 kg/d
Krav	$\leq 9,9$

Høghøj Dambrug:

OS: Faunaklasse 6

NS: Faunaklasse 4

I 2018 er der fundet 2 negative diversitetsgrupper nedstrøms dambruget mod 3 i 2017, hvor faunaklassen også var 4. Antallet af positive diversitetsgrupper er stort set uændret ift. 2017 (6 i 2018 og 8 i 2017). Ganer Å er på strækningen nedstrøms dambruget reguleret og præget af begrænset fysisk variation, og kommunen vurderer derfor, at den manglende målopfyldelse (min. faunaklasse 5) ikke alene skyldes udledningerne fra Høghøj Dambrug.

Ørbæklunde Dambrug:

OS: Faunaklasse 7

NS: Faunaklasse 7

I 2018 er der fundet 1 negativ diversitetsgruppe nedstrøms dambruget mod 2 i 2017, hvor faunaklassen også var 7. Ud fra 2018 prøven tyder det ikke på at Omme Å er belastet med organisk materiale i særlig grad nedstrøms Ørbæklunde.

Antallet af positive diversitetsgrupper er lavere i 2018 sammenlignet med 2017 (17 i 2018 og 21 i 2017). Det er dog ikke kommunens umiddelbare vurdering af dette hænger sammen med udledningerne fra Ørbæklunde.

Det var som sagt en lidt lang smøre, men jeg håber det giver mening. Hvis I har spørgsmål eller kommentarer til mailen, er I velkomne til at kontakte mig.

De bedste hilsner
Rasmus

Rasmus Ejbye-Ernst
Land, By og Kultur
Direkte: 99 74 16 92
Mobil: 20 91 21 79
rasmus.ejbye-ernst@rksk.dk

Ringkøbing-Skjern Kommune
Telefon 99 74 15 15
Hjemmeside www.rksk.dk

